

Feloszlatják őszre a parlamentet

Összeül az új alkotmányozó nemzetgyűlés. -- Goga -- belügyminiszter
Uica hajlandó megmondani annak a nevét, aki husz millióval
meg akarta vesztegetni

Bucuresti, Julius 13.

Az "Erdélyi Magyarország" volt az első, amelyik legelőször jelentette azt, hogy Tatarescu és Goga politikai megegyezést kötöttek egymással, melynek eredményeképpen Goga és két politikai barátja telép a kormányba. Mint bucurestii tudótónk jelenti, Goga Octavin a belügyi tárcát kapná, természetesen az alkotmány-reform végrehajtása után.

Goga Octavian tervei szerint formáinát az alkotmányt az e célra új választás alap

ján össze összehívandó nemzetgyűlés, mely szentesitené is az új alkotmányt.

Természetesen ez azt jelenti, hogy a mostani parlamentet még az ősz beálltaig feloszlatják és új választások lesznek. Az új választással egybegyűlt parlament átalakul alkotmányozó nemzetgyűléssé, amely a szükséges alkotmányreformot keresztülvizsgálja.

Hogy Tatarescu lesz a liberális párt elnöke, mind jobban és jobban lesz reálisabb lenni. Az ügy realitása mellett szól a régi

liberális párt fiataljainak ama elgondolása is, hogy a fiatal liberálisok ezzel akarják megakadályozni Dinu Bratianu és George Bratianu közötti közeledést.

Emellett a szenzáció mellett van a fővárosnak másik szenzációja is: Uica tábornok kijelentette, hogy kész vallani a Skoda-ügyben és ma délután közli annak a politikusnak a nevét, aki neki a huszmillió lejt megígérte. Bucuresti politikai köreiből nagy érdeklődéssel tekintenek Uica vallomása elé.

Einstein elmélete a multé?

Páris, Julius 13.

A Matin nagy szenzációként közli, hogy megdőlt Einstein relativitás elmélete. Carvallo francia tudós, a műegyetem rektora

ugyanis bebizonyította, hogy lehetetlen a fénysugarak sebességét szabályozni, ami pedig Einstein elméletének főpontja volt.

Szópárbaj Sir Simon angol külgügyminiszter és Hitler közt

London, Julius 13.

A Morning Post azt a szenzációs hírt közli, hogy az angol alsóház pénteken kora délután ülést tart, amelyen sir John Simon angol külgügyminiszter elsőnek fog felszólalni azért, hogy erre a beszédére Hitler német kancellár még az este birodalmi gyűlés alkalmával megadhasa a választ.

A Daily Herald közli, hogy az európai körutat tett orosz légügyi bizottság azt az előterjesztést tette a külgügyi népbizottsághoz, hogy az orosz légi haderő fejlesztésére Angliában, Franciaországban és Olaszországban tegyen nagyszabású megrendeléseket.

Borzalmas szerencsétlenség Lugo mellett

Megőrült az anya, amikor megtudta, hogy a kiöntött forróvíz halálra forrázta három gyermekét. -- Az apa, amidőn tudtul adták a tragikus esetet -- szívszélhűdést kapott és meghalt

Lugo, Julius 13.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Obata községben. Iancu Elena asszony vizet tett oda forni. Amikor a víz felforrt,

az asszony segítségül hívta a hugát, hogy segítsen a forróvízes fazekat a mosnivalóhoz vinni. Ebből a célból egy rudat dugott a kázan fülébe és úgy vitték a forró vizet. Egy-

szercsak a rud eltört és a forróvíz az asszony három kisgyermekére ömlött, akik a tüzhely közelébe jnászottak. Három órai borzalmas kínlás után mind a három gyermek meghalt. A szerencsétlen anya fájdalomában megőrült, a férje pedig, amikor hazajött, a mezőről és megtudta a négyes szerencsétlenséget, sző nélkül összeesett és meghalt. A borzalmas családi dráma hősei iránt osztatlan részvét nyilvánult meg.

Ujabb megszorítás a valutaigénylés körül

Bucuresti, Julius 13.

A központi deviza ellenőrző hivatal tudomására hozza a közönségnek, hogy külföldi utazáshoz valutát csak akkor szolgáltat ki a Nemzeti Bank, ha az igénylő utlevelét kívül megváltott vasuti jegyét is felmutatja.

Panaít Istrati odá szállt meg, ahol valamikor portás volt

Bucuresti, Julius 13.

Érdekes hírt jelentenek Lacul-Sera: városból. Panaít Istrati bejelentette, hogy a napokban ideérkezik és a Villa Popescubak száll meg, ahol annakidején portás volt.

Déliab Angliában

London, Julius 13.

Érdekes természeti tünemény tartja izgalomban Anglia alsó partvidékének lakóit. Ugyanis, ami még soha nem történt meg, Angliában, a nagy meleg következtében két ízben is délibáb jelent meg a levegőben. Az egyik Hull város tökéletes képét mutatta, annyira, hogy a házakat és a kikötőkben horgonyzó hajókat tisztán meg lehetett ismerni. A másik délibáb egy kis falu képét mutatta.

Megöltek alvás közben egy almasi 14 éves fiút

Két pásztort egyelőre őrizetbe vettek

Tg.-Sacușe, július 13.
Az Almas község közelében elterülő erdőrengetegekben megdöbbentő tragédia történt. Demeter János 14 éves árva juhásztor inast, szétroncsolt fejjel, halva találták a kaliba mellett. A gyermeket valószínűleg álmában gyilkolták meg, de, hogy miért, ar-

ra ezideig nem tudott világosságot deríteni a nyomozás, mert értékei nem voltak az árva pásztornak és a rábizott juhnyájból sem hiányzott egy se. A rejtélyes ügyben egyelőre a nagyobb pásztrok adhatnának felvilágosítást, akik közül Cserey Józsefet és Cserey Boldizsárt őrizetbe vették.

Pusztító vihar és árvíz Japánban

Negyven éve nem végzett vihar ilyen nagy pusztítást

London, július 13.
Tokióból érkezett jelentések szerint a néhány nap óta pusztító árvíz katasztrófa hatszáz ember életét követelte eddig. Negyven év óta nem tombolt ilyen borzalmas szerencsétlenség Isihao városban, negyven házat sodort el a vízáradat. A halottak száma százhetven. Toi-si városban több mint

száz halottat fogtak ki a szennyes hullámok közül. Itt 1200 ház pusztult el. A kormány katonaságot vezényelt az árvíz sújtotta területre. A katonai csapatok csónakokon közlekednek a városok uccáin, amelyeket többméteres víz borít. A hajléktalanok számát harminc ezerre becsülik.

Szél és hideg bőrt érdessé teszi,

FLOREAL tubusos krém

használata három nap alatt bársonysimává teszi.

Kapható minden jobb szaküzletben, ha nem kapna, írjon

Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Döntés előtt a délamerikai harc

London, július 13.
A Grand Chaco harctéren teljes erővel tombol az a döntő küzdelem, melyet a paraguayi csapatok kezdeményeztek. Három nappal ezelőtt, a paraguayi sereg, minden tartalékával együtt döntő offenzívát kezdett, amely ugylátszik, célját el is éri és véget vet ennek a két év óta tartó háborúnak. A hatalmas ütközetek folyamán, — hivatalos harctéri jelentés szerint — mindkét részről

11 ezer katona esett el. A támadó hadsereg negyvenezer főnyi csapattal, körülvette a Pangin erődöt, amely a legfontosabb stratégiai gócpontnak tekinthető. Ha ez az erőd elesik, megszűnik a háború is. A rendkívül megerősített erődöt harmincezer bolíviai katona védi. Legújabb hírek szerint Palivianból nagyobb bolíviai csapat indult el, Pangin erőd felmentésére.

Dolluss nem trétál

Robbanóanyaggal elkövetett bűncselekményt csak halállal lehet büntetni

Bécs, július 13.
Dolluss, Ausztria kancellárja többórás minisztertanácsot tartott tegnap az új kormány tagjaival. A minisztertanácsban hosszasan foglalkoztak a halálos ítélet bevezető törvénnyel is. Eszerint robbanó anyaggal elkövetett bűncselekmény úgy a rendes, mint

a statáriális bíróság előtt, csak halállal büntetendő. A törvény megjelenésétől számított öt napon belül köteles mindenki a nála lévő robbanó anyagot beszolgáltatni, mert ellenkező esetben rájuk is vonatkozik a halálos ítélet.

Iamandi mondja

A szélső jobboldal zsidópénzt sarcolt ki hogy antiszemita küzdelméhez meg legyenek a szükséges anyagiak

Jasi, július 13.
Iamandi belügyi alminiszter Podul Nicai községben beszámolót tartott, melyen ismertette a kormány 8 hónapos munkásságát. Kegyeletes szavakkal emlékeztet meg Ducáról, majd arról beszélt, hogy vala-

mennyi romániai párt nacionalista és így ennek a jelszónak kisajátítására senkinek sincs joga.

A zsidók a háboruban is vállaltak küzdelemet az ország többi polgárával és teljesítették kötelességüket. A szélső jobboldali pártoknak nincs mit kiabálniuk, mert a belügyi kormánynak bizonyítékai vannak a bíróságoknál, amelyekből kitűnik, hogy a szélső

jobboldal összeköttetésben áll bizonyos zsidó körökkel, amelyek pénzzel támogatják őket.

— Tudatában vagyok annak, — folytatja Iamandi, hogy kijelentéseimnek súlyuk van és hangsúlyozom: igenis bizonyítékok vannak a kezünkben és ezeket nyilvánosságra is hozzuk.

Iamandi beszéde a szenzáció erejével hatott politikai körökben.

Időjárás

Változó felhőzet, sok helyen futózáporosó, esetleg zivatar, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

Németországban általános kötelező munkaszolgálatot vezetnek be

Berlin, július 13.
A német birodalmi kormány úgy döntött, hogy bevezeti az általános kötelező munkaszolgálatot. Az önkéntes munkaszolgálat megszűnik, és helyette minden 30 évet be nem töltött férfi egy évet munkatáborokban köteles eltölteni.

A litvánok nem vesznek cseh repülőgépet

Prága, július 13.
A litván repülők résztvettek a tegnapi megtartott cseh bemutató repülőversenyen. A litván repülőket azzal bizta meg a kormány, hogy cseh gyártmányú repülőgépet vásároljon. A bemutató repülés során majdnem végzetessé válható repülőszerencsétlenség történt. Egy Holubek nevezetű cseh pilóta akrobata mutatványok közben repülőgépével lezuhant. A pilótának csodálatosképpen semmi baja nem történt, de a repülőgép dirib-darabra tört. A litván repülők erre lemondtak arról, hogy cseh gyártmányú repülőgépet vásároljanak.

— Aszima és szívbetegség, mell- és tüdőbaj, görvél- és angorkor, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Hírneves európai és amerikai klinikusok tuberkulózis egyénekénél tapasztalják, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhülnek.

Öngyilkos lett egy parasztprimadonna

Budapest, július 13.
A Gyöngyösbokrétára vár külföldön is ismert paraszt-művészcsoport primadonnája, Horváth Éva boldoghi 18 éves leány szublimáltan megmérgezte magát is meghalt. Öngyilkosságának oka valószínűleg szerelemi bánat.

Nyugalomba vonul egy óriás léghajó

Newyork, július 13.
Németország, a jóvátételi számla terhére, 1924-ben építette az Egyesült Államoknak a ZR III óriási léghajót, amely első útját, a Atlanti Óceán átrepülésével kezdte. A Zeppelin rendszerű léghajó Amerikában a „Los Angeles” nevet kapta. Eddig a légi haderőben végzett szolgálatot az óriás léghajó. A belügyi miniszter intézkedésére a „Los Angeles” kivonják a szolgálatból és leszerelik. A leszerelés Lakehurstban történik.

Ujabb letartóztatások Németországban

Berlin, július 13.

A kormánynak az a szándéka, hogy fehérvérrel ad ki, amelyben részletesen ismerteti fogja a rohamosztagosok lázadásának történetét és annak okait.

A birodalmi gyűlésen Hitler kancellár kivül Göring is fel fog szólalni. Berlini hivatalos jelentés szerint, amennyiben a Dollfuss-kormány a visszahívott Tauschitz követ helyébe mást nevezne ki, úgy Németország is visszahívja bécsi követét és a rangban legidősebb tisztviselőt fogja megbízni az ügyek vitelével.

Szabadságra megy a bécsi német követ

Bécs, július 12.

Vont Rint német követ a hírek szerint a közeljövőben hosszabb szabadságra megy. A német követ szabadságolása mögött állítólag az a tény húzódik meg, hogy az osztrák követet nemrégiben visszahívták Berlinből és a követség vezetését a legöregebb követségi tanácsosra bízták. A hírek szerint Németország mindaddig nem képviselteti magát Ausztriában, míg az osztrák követ tényleg nem foglalja helyét.

Letartóztatták az acélsisakosok vezérét

Berlin, július 13.

Az acélsisakosok vezérét Düstelberget letartóztatták. Prágai jelentések szerint tegnap több horogkeresztes lépte át a csehszlovák határt. Közöttük volt Lerch János, az Angriff szerkesztője is. A csehszlovák hatóságok tilos határátlépésért megbüntették.

Elmaradnak a francia hadgyakorlatok

Páris, július 13.

Takarékosság szempontjából nem rendezik meg az idén a nagy francia hadgyakorlatokat. A hadügyminiszter rendelete alapján csak kisebb hadosztály gyakorlatok lesznek Franciaországban.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

az acélipar egértékesebb alkotása
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselők: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

RADIOMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti. 13: Vizálás. 13.45: tőzsde híradások. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 14.40: gramofon. 19: Időjárás. Jonescu zenekar. 20.30: Rádióegyetem. 20.45: gramofon. 21: Franciácsrúgól. 21: Hírek. 22: Rádióüzenetek. 22.20: Rádiózenekar. 23: Zene a Bassin Lidóbaól.

Budapest. 6.45: torna, utána: gramofon. 9.45: Hírek. 10: Felolvasás, közben gramofon. 12: Időjárásjelentés. 12.05: gramofon. 13.20: Pontos idő, időjárásjelentés. 13.30: Zene-trió. 14.40: Hírek, piac árak, árfolyam hírek. 16: Ifjúsági óra. 16.45: Pontos idő időjárásjelentés. Hírek. 17: Kamarazene. 17 és 50: Mit üzen a rádió. 18.30: Államrendőrségi zenekar. 19: Huszár Károly (Pufi) előadása. 19.30: Ének, Népszimű. 21.40: Hírek időjárásjelentés, versenyeredmények. 22: Pakti Vilmos jazz-zenekara. 23: Operaházi zenekar.

a horogkereszteseket és továbbá toloncoiták őket az osztrák határra.

72 kommunistát tartóztattak le Berlinben

Berlin, július 12.

Ismeretes, hogy a napokban merényletet akartak elkövetni a friedrichshafeni lég-hajógyár ellen. Ez ügygel kapcsolatosan

hetvenkét kommunistát letartóztattak. A nyomozás további során megállapították, hogy a bodeni tónál egy alaposan kiépített kommunista sejtiszervezet működik. Ez a szervezet Rudolfzellben és Konstanzban kocsiszámra helyezett el röpiratokat. Bizonyosra veszik, hogy a friedrichshafeni merénylet gondolata is innen indult ki.

Sassu földművelésügyi miniszter jelentése

50 százalékkal rosszabb az idei termés, mint az előző öt év átlagtermése

Bucuresti, július 13.

Sassu földművelésügyi miniszter tegnap fogadta a sajtót, hogy a terméseredményről nyilatkozzék.

— Kelet- és Északkeletben a helyzet az ottani viszonyoknak megfelelően jó. Ugyanez a helyzet a déli és keleti Kárpát-lejtőkön is. Olteniában, Ilfovban és Beszarábiában közepes termés várható. Munteni déli részén és a Bánságban a termés reményeinket nem közelíti meg. Általában az idén országsszerte közepes termésre van kilátás és a vetőmag belföldi szükségleteinket fedezni fogja, de kivitelről szó sem lehet.

Az idei termés 50 százalékkal alacsonyabb, mint az utolsó öt év terméseredményeinek átlaga. A beérkezett jelentések szerint az idén 140.000 vagon búzára, 15 ezer vagon rozsra, 80 ezer vagon árpra 50 ezer vagon zabra és 240.000 vagon tengerire számítnak. A kormány a buza árát tartani fogja és az új buza ára eléri a vagononkénti 50 ezer lejes árat. Szigorú utasítást adtam a mezőgazdasági közszolgálati főnökségeknek arra, hogy az idei szárazság okozta rossz termést megjavítandó, az őszi vetés megmentésére miként tartalékoljanak vizet a földek mellé és hogyan vessék el a vetést.

A holland kormány ura a helyzetnek, de...

Amszterdam, július 12.

A zavargások elfojtására Hágából ki- küldött gyalogság tegnap délután visszatért állomáshelyére. Amszterdamban a csapatok elvonultak a polgármester előtt, aki köszönetet mondott a parancsnoknak a lakosság nevében a kommunista lázadás elfojtásánál nyújtott segítségért. Tegnap délután semmiféle komolyabb jellegű eset nem történt. A rendőrség egy üresen álló házban titkos kommunista nyomdát leplezett le, amelyben a kommunisták betiltott Tribune című lapjának pótlására sokszorosító berendezést létesítettek. Elkövettek továbbá nagyobb mennyiségű kommunista röpcédulát. Hír szerint az amszterdami zavargás elnyomása folyamán az amszterdami rendőrségnél komolyabb engedelmesség megtagadása eset fordult elő. Allitól 25 rendőr vonakodott a felkelőkre löni. Ezeket hír szerint elbocsátják a rendőri szolgálatból.

Rotterdam, július 13.

Kétszáz ideiglenes kikötőmunkás sztrájkba lépett, tiltakozásul a munkanélküli segélyek leszállítása és a rendőri beavatkozások miatt. A többi munkás tovább dolgozik és így a kikötőben a munka zavartalanul folyik.

A rendőrség a független szocialista párt helyiségében letartóztatta a pártnak mintegy tíz vezető tagját. Azzal vádolják őket, hogy a röpiratokban forradalomra izgatták a munkásságot. A párt elnökét és három vezető tagját fogvatartották, a többi szabadonbocsátották.

Ilyen a délamerikai

Revolverrel lőtt feleségére és sógornőjére egy perui diplomata

Páris, július 13.

Irigoyen Garcia perui diplomata, aki Brüsszelben teljesített ideiglenes szolgálatot, ma Párisban revolverlövéssekkel súlyosan megsebesítette feleségét és sógornőjét, majd öngyilkosságot követett el. Irigoyen felesége két hónappal ezelőtt elmenekült férjétől, aki állandóan féltékenységi jelenetekkel üldözte. A fiatalasszony egy párisi szanatoriumban kezeltette magát, néhány nappal ezelőtt jött ki onnan és bérelt lakást a Galilée utcában, ahol édesanyjával és nővérével lakott. Irigoyen valahogy megtudta, hogy felesége el-

hagyta a szanatoriumot, Párisban tennet és felhúzott revolverrel behatolt a lakásba. Feleségét két revolverlövessel megsebesítette majd sógornőjére lőtt, aki a lövések zajára a szomszédos szobából berohant. Ezután Irigoyen még két lövést tett, amelyek nem találtak, majd lerohant a negyedik emeletre a felvonóaknába vetette magát s meghalt. Feleségét és sógornőjét kórházba szállították.

3 oldal

Erdélyi Magyarország

Július 15.

Számkivetve

88

A háttérben Platner, a sisakjára feltett pilótaszemüveggel, cigarettával szájában. Cínikusan mosolygott a páron, amely hajdon fővel állt egymás kezét fogva. És most látta csak tisztán a negyedik alakot is, akiről nem tudta, hogyan pottyant oda.

Sovány, magas alak volt, fekete ruhában, szemben állt a szürkeruhás párral. A feketeruhás is hajdonfővel volt és békés arca fénylett a rájaverődő napsugaraktól. Nem volt semmi fenséges, vagy vad a megjelenésében, de ahogy ott állt, kezében egy aranyetszésű kis fekete könyvvel, olyan volt, mint valami főpap. És amikor Endicott ráismert, mert a Kis Rén-tó telepi missziós lelkész volt. Elkkor látta meg Platner az idősebb férfit, aki mozdulatlanul állt a facsoport szélén. A pilótasisakos ifjú megkönynyebbülten lélekzett fel. Óvatos léptekkel osont el az elmélyedt triótól. Lopakodva surrant a zizegő sárga lombok között, mint aki lassú szegyenkezik a templomban, amíg odaért Endicotthoz.

— Mit szólna egy kis felruccanáshoz?

— kérdezte suttogva, hangjából minden erőteljes nemtörődömsége ellenére is kicsendült a rokonszenv. De Endicott nem felelt. Fátolossá vált a szeme, már nem is azt a három embert nézte. Bizonytalan körvonala, fehér alakot látott áldóan kiterjesztett karokkal. És látta, hogy az a két kinyújtott kar immár nem könyörgő boldogtalanságot fejez ki. S utána a két kinyújtott kéz lassan imára kulcsoltan ér össze és érá szívét, amely már nem fáj többé.

— És most — dűnnyögte a szeles, de nem érzéketlen Platner még mindig barátokozó hangon — lisztet, cukrot és teát kell nekik hoznom. Mert azt mondták, hogy egy hónapig nem mozdulnak el innen.

Endicott indulatosan csendre intette, mert arra gondolt, mennyire hasonlított az a fehér alak az ő halott nevéhez, Ericához. S amikor már nem látta többé, ismét a trió felé fordult a figyelme. Látta, hogy Grinslaw az övé lógó tűzacsakóból durván kényszerített aranygyűrűt vesz elő. És ugyanekkor látta a feszült tekintetet, amellyel a nő nézi, ahogy prémruhás párja huzza veres keze ujjára az aranykarikát. A kicsi kéz egy pillanatig a férfi nagy, barna kezében pihent. Nézte a párt, amint összedugva fejüket ott álltak mozdulatlanul, míg a feketeruhás alak ég felé emelve arcát, áldólag terjeszti feléjük karjait.

És az öregebb férfire nem úgy hatott ez a kép, mintha barbár lenne. Inkább patétikus volt egyszerűségében. És a torka összeszorult, amikor a kisebbik alakot látta, ahogy nyugodtan arcát felemeli a föléje hajló, ötöt átkaroló férfi arcához. Valami éhség volt ebben a mozdulatban, valami feszült várakozás, amely egy más világhoz tartozott. Egy más világhoz, amelyben Endicott úgy érezte, hogy ő csak betoiakodó lenne ott. Megint ráeszmélt arra, hogy milyen távol álló e pillanatban. És a párnak iránta való közönye, ahogy ott álltak a facsoport szélén, ahol a napsugártól és a levelek árnyékától foltos volt a föld, élszomorította.

Egyedülvalónak érezte magát. Előtte állt az a két lény, akinek oda akarta adni és oda is adta mindenét, amit az élet meghagyott neki. Előtte állt az a két lény, kinek legközelebb kellene állnia hozzá. De úgy látszott, máris nagyon belemerültek életelőlkükbe, mely csak az övéké volt és senki másé.

Vége.

Erdélyi Magyarság

Julius 15.

Kétezer vasuti kocsit követel Jugoszlávia Magyarországtól

Budapest, július 13.

A Jugoszláv állam a trianoni békeszerződés rendelkezéseinek értelmében Magyarországtól kétezer vasuti vagon kiszolgáltatását követeli. A magyar kormány ezzel szemben negyven millió pengőt követel a belgrádi kormánytól, vagonok javítási költsége címén. A két állam között már régebbi idő óta folytak az egyezkedési tárgyalások, de

megszakadtak. Ezzel az ügygel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Magyarország ezt az ügyet a hágai állandó nemzetközi bíróság elé viszi. Hivatalos helyen kijelentették most, hogy ez a híresztelés nem felel meg a valóságnak, mert a két állam a napokban újból megkezdte a tárgyalásokat és minden remény megvan ahhoz, hogy az ügyet közmegegyezésre elintézik.

Milyen indokok alapján oszlatták fel a nemzeti szocialista pártot

Bucuresti, július 13.

A Monitorul Oficial tegnapi számában megjelent a minisztertanácsi határozat, amely feloszlatta a "Nationale Erneuerungsbewegung der Deutschen in Rumänien" nevű politikai szervezetet, amely azelőtt "Lie Nationalsozialisten Deutschen in Rumänien" elnevezéssel működött.

A feloszlátás indokai: ez a szervezet titkos jellegű alapszabályok és utasítások alapján működött, amelyek megtorló intézkedéseket tartalmaznak azok ellen, akik nem vetik magukat alá az alakulat munkatervének és nem teszik magukévá eszméit. Ez pedig szemmel látható merénylet az alkotmány által biztosított lelkiismereti szabadság ellen.

Továbbá: ez az alakulat az eszmeterjesítés során különféle fiókformációival az ország több részében is kihívó jellegű tüntetéseket rendezett, ami heves összeütközésre vezetett, nemcsak az ország békés lakosaival, hanem a hatóságokkal is. Azután: az

alakulat vezetésége maga is beismerte, — mondja továbbiakban az indoklás — hogy működése ellentétben állott az ország törvényeivel s ezért kötelezte magát, hogy önként feloszlatták ezt a szervezetet, de ennek a kötelezettségnek a kitűzött határidőig nem tettek eleget. Továbbá: az alakulat törvényellenes tevékenységével és eddigi heves jellegű megnyilatkozásaival nemcsak, hogy veszélyezteteti az állam rendjét, de veszélyezteti a békés és harmonikus együttélést a német kisebbség s a román lakosság között s ezáltal kockáztatja magának a német kisebbségnek az érdekeit is.

Közlő a hivatalos lap a belügyminiszter jelentését is, amelynek alapján a minisztertanács határozott. E jelentés hosszan ismerteti a kérdéses német alakulat szervezetét, annak katonai jellegét és azt a körülményt, hogy az a külföldről importált eszmék hatására áll.

SPORT

Az aradi Gloria CFR visszalép a selejtezőktől

Bucuresti, július 13

Szombat este ejtették meg a szövetségben a selejtező mérkőzések sorsolását. Ezt megelőzően Ferdinand, a Gloria CFR elnöke bejelentette, hogy csapata visszalép a sorsolástól, mert a szövetség előtt egy memorandum fekszik, amelyben létszámenelést kérnek. Amíg ez nincsen eldöntve, addig távol tartják magukat a selejtezőktől.

A bizottság ezt tudomásul vette, de ettől függetlenül megejtették a sorsolást a következő eredménnyel:

TAC játszik a B csoport 5. helyezettjével (Romania) AMTE az Északi Liga győztesével (Olimpia CFR?) Kinizsi a cernoviti Jahnt kapta ellenfeül, a CFR a két negyedik csapat veresével játszik, míg a Gloria CFR a Déli Liga bajnokával (Macabi—Pratova).

Lejátszották-e a Román Kupát, vagy sem

Timisoara, július 13.

Vasárnapra volt kitűzve a Román-Kupa döntője Timisoarára. Az Universitatea meg is jelent, de kijelentette, hogy csak barátságost hajlandó játszani, mert megóvta a központnál a timisoarai döntőt. Arra hívtak, hogy megegyeztek a Ripensiával a fővárosi lebonyolításban, azonkívül pedig képviselőjük sem volt jelen a sorsoláson. Minthogy pedig az óvás felfüggeszti a végrehajtást, csak barátságosnak tekintik a mérkőzést.

Morar dr., a mérkőzés bírása kijelentette, hogy neki hivatalos delegálása van a kupadöntőt levezetni, ő tehát csak kupadöntőt vezethet le. A Ripensia is ragaszkodott a döntőhöz. A mérkőzést lejátszották, azt — mint a lapok megírták — 3:2 arányban a Ripensia nyerte.

Azonban nem tudni, hogy a mérkőzés hivatalos, vagy pedig barátságos jellegű volt, mert mindkét egyetlent a maga igazát vitatja. Az ügyben a Román Kupa bizottsága fog dönteni.

Az aradmegyei „Rózsa Sándor” újabb bravurja

Aradra látogatott el Oprea, a Hegyalja réme

Arad, július 13.
Aradra tegnap beszökött a „rablóromantika”: látogatást tett Oprea Arsenie, a Hegyalja „rablólovagja”, akinek „rejtelmes

alakját lassan-lassan egészen különös és éppenséggel nem napjainkba illő romantikus szövevény veszi körül.

Oprea a városba kívánczik

Néhány nappal ezelőtt érdekes levelet kapott az aradi rendőrség. A levelet Oprea Arsenie írta, aki közölte a hatóságokkal, hogy a napokban belátogat Aradra. A bandita ugyanis megunt a falusi magányt és nem találta kielégítő szórakozási lehetőségnek, hogy fényes nappal csak úgy, mint éjszaka, akadálytalanul járjék a hegyaljai községekben, különösen pedig Sírán. Oprea elhatározta, hogy bejön Aradra. És, hogy a kaland minél kiadósabb legyen, jóelőre értesítette a rendőrséget, hogy látogatást készül tenni a városban.

Első pillanatban természetesen azt hitték a rendőrségen, hogy éretlen tréfáról van szó, azonban végeredményben mégis abban állapodtak meg, hogy bizonyos intézkedéseket eszközölnek, arra az estre, ha Oprea tényleg látogatást kísérel meg, azonnal letartóztathassák.

Hajnali látogatás.

A bűnügyi osztály néhány detektívjét Opreáról készült fényképekkel látták el és ezek a detektívek már néhány nap óta éjszakai éjszakára figyelik a különböző lokálokat, hátha megtalálják egyikben a vakmerő banditát. Tegnap este az egyik rendőrtiszt éppen a Madár-féle vendéglőben üldögélt, amikor hogy, hogy nem szó került Opreáról és a rendőrtiszt egy nála levő és a banditáról készült fényképet vett elő és megmutatta Madárnak, aki természetesen rövidesen el is felejtkezett a fényképről, amelyet rendőrtiszt megmutatott. Hajnali háromnegyed öt órakor, az éppen zárás előtt áll. Madár étterembe vendég állított be. Középterméti, zömök férfi volt, arcának jobb felén vágás nyomával, fekete sonkanadrágban, fekete ptykés mellényt viselt, bőr lábszárvédőt és adjusztált bakkancsot. Fején puha kalap volt, amelyet megbökött, mikor belépett és — miután köszönt, — román nyelven egy deci erős cujkát kért.

Bandita, aki úgy fizet, mint egy gavallér.

Az idegen rövidesen beszélgetésbe elegyedett Matyival a Madár étterem csaposával, aki őt megkérdezte, hallott-e már Opreáról. Azután tovább fűzve a beszélgetést, ezeket mondta a zömök férfi:

— Azt mondják, hogy százezer lei van kitűzve Oprea fejére. Már pedig hiába ígérnek ennyi sok pénzt, mégse fogják el, abban biztos vagyok.

Sulyos bányaszerencsétlenség Németországban

Berlin július 13.

Kedden Németországban két bányaszerencsétlenség történt. A Rajna völgyében levő Friedrich Heinrick szénbányában bányalégrobbanás következett be. Három bányász meghalt, 23 megsebesült. — A Dortmund melletti Mengel vaskohányban az oldalalak összeomlottak és hét embert temettek maguk alá. Csak két bányászt sikerült megmenteni. Öten meghaltak.

Ezzel zsebébe nyúlt és egy haragoszöld szemmel láthatólag erős paprikát szedett elő onnan.

— Látja ezt a paprikát — mondta az

A banditának nyomavész

A csapos hitetlenkedve bámult az idegenre aki még elmondta, hogy mennyire haragszik az agrisi görögkeleti papra, Motorca lelkészre, majd köszönt és már ki is ment a helyiségből. Az étterem pénztáránál Madár ült üzletvezetőjével és főpincérével, akik éppen elszámolt. A csapos odaszólt Madárnak:

— Főnök ur, tudja, ki volt itt? Oprea, a bandita.

Madár hirtelen felugrott, a homlokára csapott és izgatottan kiáltotta:

— Hát persze, hogy Oprea volt, megismerem, ez a vágott arcú ember Oprea, hiszen az este mutatták a fényképét. Beváltotta ígértét és bejött Aradra, gyorsan siesünk utána.

Nyomban alarmirozták az állomási rendőrséget és valóságos hajóvadászat indult meg Oprea után, akinek azonban nyomavészett. Így Madárnak dolgukvégzetlen kellett visszatérjenek az állomásról és amikor visszajövet a városháza előtti térre értek, a standon véletlenül ott találták a 118-as számú bérkocsit. Azonnal kérdésekkel rohanták meg a kocsist, aki elmondta, hogy tényleg, egy fekete sonkanadrágos és mellényes, fekete kalapot viselő, vágott arcú férfi ült ott

idegen — hát ilyen Oprea is: kicsi, de erős és aki beleharap, az megégeti a száját — sokatmondóan hunyorított a szemével, azután megkérdezte: — Mennyit fizetek?

— Öt leit — válaszolta álmos hangon a csapos, mire aztán a ptykés lajbis idegen őt egylejest dobott az asztalra. Azután, csak úgy foghegyről odavágta:

— Na, hát tudja, kivel volt dolga: én vagyok az Oprea Arsenie.

óra tájban a kocsijába. Ezt az embert kivitte a villamos vasut állomására. Az üldözők megnyúlt arccal néztek össze: erről megfélekedtek, hogy Aradon még egy állomás van a vasuti indóházon kívül. Hiszen Oprea, aki a Hegyalján „dolgozik” természetesen, hogy a villamossal tér vissza működésének színhelyére.

Az autó most teljes irammal száguldozik vissza a villamosvasut megállójához, de már kiérkeztek, a fél 6-kor induló villamos már elhagyta az állomást. Gyorsan telefonált Glogvatra, azonban itt már elhaladt a kora a villamos így Sobotenit hívták fel. Így azután Soboteni villamos állomásán már csendőrök várták a beérkező szerelvényt, de hiába kutatták át a kocsikat, a banditának már nyomavészett. Lehet, hogy Oprea el sem utazott, hanem miután férevezette a hatóságokat, még most is Aradon van. Az esetről a kora reggeli órákban tett jelentést a bűnügyi hatóságoknak, ahol bevezették a nyomozást, aminek előrelátástól semmi konkrét eredménye nem lesz, mert hiszen egyebet nem tehet a rendőrség mint hogy megállapítja a ténykörülményeket. Annyit megállapítottak, hogy Oprea tegnap este a Bucuresti vendéglőben vacsorázott.

Megnémult egy juhász, mert vasdoronggal verte el a társa

Satmare, július 13.

Tohotan György hiripi juhász pár nappal ezelőtt eladott két juhot Motoz Sándor nevű társának. Száz leiben alkudtak meg, de Motoz csak hatvan leit adott neki, míg 40 lejjel adósa maradt. Tegnap délután a mezőn találkozott a két ember Tohotan követelte a 40 leit, de Motoz nem akart fizetni. Veszekedésre, majd verekezésre került a do-

log, amelynek során Motoz felkapott egy dorongot és azzal úgy összeverte társát, hogy az az elszenvedett ütlegek következtében elvesztette beszélőképeségét. Tohotan eszméletlen állapotban hozták be a helyi kórházba. Sérülései olyan súlyosak, hogy nem igen marad életben. A verekedő juhászt a csendőrség elfogta és bekísérte a helyi ügyészség fogházába.

Medvék és farkasok garázdálkodása

Tg.-Sacuesc, július 13.

Treiscaune (Háromszék) megye erdőalatti községeiből nap-nap után szomorú híreket hal az ember a gazdáktól, hogy állataikat a farkasok és medvék szétmarnagolták. Legutóbb Gelinte (Gelence) község házajáró csordáját közvetlen a falu határában támadták meg a farkasok. A nyájból kiszakították Kicsid Gyárfás 2 borjút, Palkó Gyula és az állami vadőr két csikóját és a szó teljes értelmében szétmarnagolták a megszorított állatokat. A csorda nagyrésze a közeli erdőszélig menekült, ahonnan csak késő éjszaka tudták a gazdák visszahozni.

Hasonló a helyzet Comandaun (Komandón), ahol Bencze pályaőr tehenét marcangolták szét a medvé. Mivel a legutóbbi ostromállapot elrendelésekor minden löfegyvert elvettek a lakosságtól és a medvék vadászata különben is súlyosan büntetik a vadak garázdálkodását nem lehet megakadályozni és így az a lehetetlen helyzet állott elő, hogy a dus legelők dacára, otthon kell takarmányozni az állatállományt.

Halálos féltékenységi dráma Bécsben

Férfyes nappal lőtte le vetélytársát a vőlegény

Bécs, július 13.

Bécs legforgalmasabb utvonalaán, a Mariahilfer-strassen szerdán délután véres és izgalmas események játszódtak le. Hans Salfer 30 éves bécsi cipőgyáros Erich Geiringer nevű barátjával és Helene Thalenfeld 23 éves leánnyal egyik Mariahilfer-strassei kávéházban szórakozott. Ez a hármas általánosan ismert volt az osztrák főváros előkelő köreiből.

Délután 6 órakor a szórakozó társaság fizetett és eltávozott a kávéházból. Helene Thalenfeld éppen a bejárat előtt álló gépkocsijába akart beszállni, midőn hirtelen lövés dördült el és a cipőgyáros revolverének golyója Helene Thalenfeld arcát furta keresztül. A leány felsikoltott és a következő pillanatban az eddig dermedten álló Geiringer Erich is megmozdult. Hatalmas ugrással vetette magát Salferre. Ismét láng csapott ki a revolverből, Salfer ezuttal jól talált, mert a golyó Erich Geiringer szívébe hatolt, aki hang nélkül rogyott össze. Salfer ekkor halántékához szorította a fegyvert és agyonlőtte magát.

Pillanatokat játszódtak le a véres dráma ugy, hogy a járőkelők még fel sem ocsudtak a meglepetésből, már két halott és egy ájult leány feküdt a gyalogjárón. — Helene Thalenfeldet — kórházba szállítása után — a rendőrség kihallgatta. A leány elmondta, hogy Hans Salfer többször megkérte a kezét, azonban eredménytelenül, de viszonyuk továbbra is a legbarátságosabb maradt. Erich Geiringerhez is csupán baráti kapcsolatok fűzték és el nem tudja képzelni, mi indíthatta a cipőgyarost a véres merényletre. Bécs előkelő rétege nagy izgalommal tárgyalja az eseményeket.

Kártyások egymás között

Revolverrel akarta visszaszerezni elvesztett pénzét

Mercurea-Ciuc (Csíkszereda), ju' 13.

Durutiú vasuti pénztárnok és Moldován vasuti alkalmazott, petruraresi (mádófalvai) lakosok gyakran kártyáztak. A legutóbbi kártyázásnál Moldován elnyerte Durutiú 2500 lej készpénzét. Emiatt Durutiú bosszút forralt. Amikor Moldován éjszaka hazafele tartott, Durutiú öccsével megtámadta és el akarta venni az elnyert pénzt. Moldován nézést vette a dolognak és futásnak eredt. Durutiú erre elővette a revolvert és utána lőtt. A golyó nem talált, de életveszélyes fenyegetés miatt Moldován feljelentést adott az ügyészséghez.

130 ezer lej miatt

Agyonlőtte testvérét

A gyilkost csak hosszú hajsza után fogták el

Bucuresti, július 13.

Detektivregénybe illő véres összeütközés történt tegnap a fővárosban két testvér között, akik közül az egyik haldokolva fekszik a kórházban, míg a másikra egész városnegyed izgalmas hajsztát folytatott. Andreescu Pál és Illés két testvér már régóta peres és haragos viszonyban voltak egymással, bizonyos pénzügy miatt. Andreescu Pál autókarosszéria készítő volt, testvére pedig kereskedő. Illés a kereskedő egyszer nagyon meg volt szorulva és akkor a bátyja segítette ki 130 ezer lejjel. Amikor a kereskedőnek felvitte az Isten a dolgát, hallani sem akart a testvéréről sőt azt állította, hogy a 130 ezer lejt részletekben már régebben visszafizette testvérenek. Az ügy végül is a törvényszék elé került.

A gyűlölet természetesen a két testvér között nőttön nőtt. Már az uccán sem köszöntöttek egymást.

Tegnap véletlenségből egy üzletben egymásra akadtak, ahol Pál kérte a pénzt Illés gunyolódva vetette oda:

— Majd a törvény fog neked fizetni.

Pál erre előtötte a düh, kiragadta revolverét és mind a hat golyót a testvérebe eresztette. Három a fejét furta keresztül, a másik három pedig a mellén ejtett súlyos sebeket.

Pál a gyilkosság után futásnak eredt, a járőkelők utána vetették magukat és megkezdődött a hajsza, amelynek során a gyilkos testvér öt embert ütött le és csak másfélórás üldözés után sikerült elfogni amikor már nem bírta tovább.

Azalatt az üzletben a másik testvér szinte elvérzett, amikor az üzlettulajdonosnak eszébe jutott és visszatérve az üzletbe, felhívta a mentőket, akik a súlyosan megsebesített Andreescu Illést a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy a fejébe furódott három kolyó közül kettő életveszélyesen sebesítette meg és így nagyon kevés remény van a felépüléséhez.

A gyilkos fivért előbb a rendőrségre, onnan az ügyészségre vitték, ahol ma döntésként fogvatartása felől. Ha a testvére meghal, akkor egészen biztosan elrendelik letartóztatását.

megállottak. A szolgálatot tevő parancsörtsist nagy meglepetéssel olvasta a feléje nyújtott boríték feliratát:

“Lord Örkney of Thurzo Castle, királyi futár. Sürgős táviratok őfelsége részére. — Személyesen adandók át.”

Ő lordságát elszállásolták a kastély egyik lakosztályába, ahol reggelig kipihenhetette az ut fáradalmait. Reggel fél kilenckor a király magántitkára kérte magához. A “lord” ur igen haragos volt. Erősen méltatlankodott mindenféle formások miatt, amelyek megakadályozták, hogy fontos sürgönyök idejekorán őfelsége kezéhez jussanak. A titkár mentegetőzött és megjegyezte, hogy a borítékról hiányzik a hivatalos bélyegző és egy bélyegnek is kellene rajta lennie. Kérte a futárt, hogy a szabályos három shillinges bélyegyet utólag még ragassza fel a borítékra. A futár urnak azonban egy pennyje sem volt. Közben a soffőr is jelentkezett a még meg nem kapott viteldijért. — Ugy látszik, a titkár ur is érdeklődött kissé a futár személyét illetőleg, mert egyszerre csak “ő lordságát” palotaőrök vették körül és — lecsukták. A börtönben azután elmélkedhetett azon, hogy mégsem olyan egyszerű dolog az, megkérdezni személyesen az angol királytól, hogy miként érzi magát.

Egy motorkerékpáros elütött két gyermeket

Braşov, július 13.

Predeal közelében a 807 Bv jelzésű motorkerékpár, amelyet Tóthpál Márton, a braşovi gépház alfőnöke a rencénél nagyobb gyorsasággal vezetett, egyszerre két gyermeket gázolt el. Miklós Jánost és Miklós Ernőt súlyos sérülésekkel szállították a kórházba. Állapotuk reménytelen.

APROHIRDETÉSEK

Keresek 5 hónapos kis fiamhoz 14-15 éves kis leányt. Tornyiné, Str. Franciáze (v Francia-sor) 12. 1636

Sacueni felől reggel 8 órakor érkező személyvonaton ott felejtettem különböző iratokat, kérem a becsületes megtalálót, juttassa el a kiadóra jutalom ellenében. 1633

Velencei körzetre bevezetett helyekre fix fizetéssel és mellékjövedelemmel megbíráható, lehetőleg már gyakorlott lapkihordót felvesz a Friss Ujság. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Mihai Viteazul (v Nagy-piac-tér) 4. szám.

Nyomdai tanuló középiskolai képzettséggel felvétetik. Cim a kiadóban.

Tenyérből, kártyából multat, jelent, jóvót mindok 10 lejért. Üzlet jömenetelén, ház eladásán, állásba jutásán elősegítek. Strada Moldova (v Kálvária-ucca) 58-a, második kapu. 1643

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

25 fontba

Fogadott egy szélhámos, hogy meglátogatja az angol királyt

London, július 13.

Öt évi raboskodás után végre megnyitottak John Simpson Mitchell előtt a börtön kapui. Az újságírók nagy serege várta a nap hőst, hogy felelevenítsék a vakmerő tréfát, amelyet J. S. Mitchell megengedett magának. A kalandor, akinek már több ízben volt dolga a rendőrséggel, egy átmulatott éjszaka után az egyik társaságban fogadott, hogy felkeresi György királyt és megkérdezi tőle: hogyan érzi magát?

A fogadás 25 fontba ment. Másnap reggel Mitchell elutazott szülővárosába, Aberdeenbe.

Egy ottani papirkereskedésben hatalmas borítékot vásárolt, amelynek tekintélyes külseje azt a látszatot keltette, mint ha valamelyik hatóságtól származnék. Azután gépkocsiba ült és ráparancsolt a vezetőre, hogy a lehető leggyorsabban vigye őt Balmoralba, ahol a királyi család akkor tartózkodott.

Mintegy véletlenül a vezető megtudhatta, hogy utasa igen előkelő egyén, lord Örkney of Thurzo Castle. Az autó gyors iramban száguldott végig az országúton és éjfél volt mikor a balmorali királyi kastély előtt